

UCHWAŁA NR V/29/2024

RADY MIASTA PIONKI

z dnia 26 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach za 2023 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 ze zm.)

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach za 2023 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI**

Włodzimierz Szalabaj

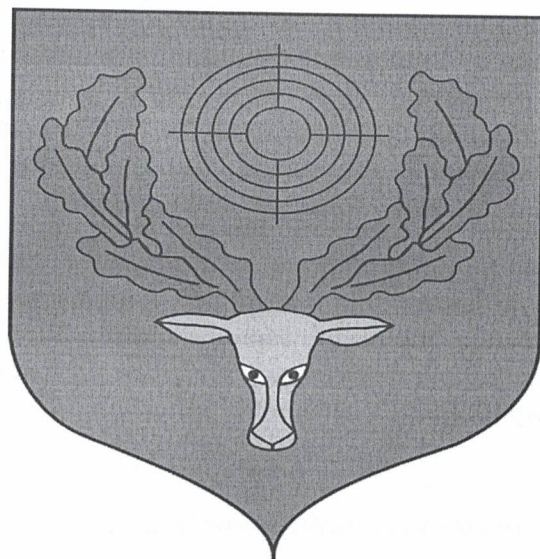
UZASADNIENIE DO UCHWAŁY

Zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, gminy, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby pomocy społecznej obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku radzie miasta ocenę zasobów pomocy społecznej. Ocena wraz z rekomendacją jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2023 Gminy Miasta Pionki powstała w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Materiały i dane zawarte w opracowaniu pochodzą ze sprawozdawczości resortowej instytucji pomocy społecznej, baz danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz bezpośrednio od działających na obszarze Gminy Miasta Pionki podmiotów tworzących zasób instytucjonalny pomocy społecznej. Zasób ten na potrzeby opracowania Oceny Zasobów Pomocy Społecznej jest rozumiany jako instytucje i placówki działające na obszarze Gminy Miasta Pionki, utworzone i finansowane przez gminę oraz utworzone przez inne podmioty i prowadzone na zasadzie zlecenia zadania publicznego. Przedstawione w ocenie zasobów pomocy społecznej dane ukazują sytuację społeczno-demograficzną oraz wyzwania stawiane przed realizatorami działań z zakresu polityki społecznej.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI**

Włodzimierz Szalabaj

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach za 2023 rok

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach przedstawia sprawozdanie ukazujące zadania realizowane na przestrzeni 2023 roku. Prace polegały przede wszystkim na maksymalnym wykorzystaniu potencjału pracowników MOPS oraz zasobów dostępnych na terenie miasta (zarówno instytucji, organizacji, jak i mieszkańców miasta), sprawnego koordynowania przepływu informacji i dopasowywania wsparcia.

Niezmienne, pracownicy Ośrodka realizowali swoje zadania prowadząc pracę z osobami/rodzinami (m.in. w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, usług asystenckich, placówki wsparcia dziennego, wsparcia społeczności lokalnych. Oferta pomocy, w razie potrzeby, była elastycznie modyfikowana, dopasowywana do potrzeb odbiorców z zachowaniem wymogów wynikających z nakazów prawnych.

ZASADY OGÓLNE

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu zasobów Ośrodka organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Podstawowym aktem prawnym, w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zadania, jest **ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej** (Dz.U. 2023 poz. 901 z późn. zm.), która określa zadania, formy świadczeń i zasady ich przyznawania.

Innymi obowiązującymi aktami prawnymi są:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2024 poz. 146),
- ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2023 poz. 1230 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2022 poz. 2123),
- uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. 2023 r poz. 881),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 poz. 1249 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2023 poz. 571 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2023 poz. 775 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2023 poz. 735 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939),
- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 poz. 177 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583 z późn. zm.).

Poza realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach, realizuje także inne zlecone, poza pomocowe zadania, w tym:

- **dotatki mieszkaniowe od 2004 roku** (ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych – Dz.U. 2023 poz. 1335 z późn. zm.),
- **świadczenia rodzinne od 2004 roku** (ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych – Dz.U. 2024 poz. 323.),

- **świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 2008 roku** (ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Dz.U. 2023 poz. 1993 z późn. zm.),
- **program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” od stycznia 2017 roku**, wynikający z ustawy z dnia 04 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2023 poz. 1923 z późn. zm.) w związku uchwałą Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 roku w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P.2016.1250),
- **prace społecznie użyteczne od 2014 roku**, wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2023 poz. 735 z późn. zm.),
- **Kartę Dużej Rodziny od 2014 roku** (Uchwała nr 85 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – M.P. z 2014 roku, poz. 430 oraz ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny – Dz.U. 2023 poz. 2424 z późn. zm.),
- **świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów od października 2015 roku**, wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. 2022 poz. 2230 z późn. zm.), w związku z uchwałą NR XII/78/2015 Rady Miasta Pionki z dnia 22 września 2015 roku,
- **wydawanie zaświadczeń osobom fizycznym**, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka ich gospodarstwa domowego **od listopada 2020 roku**, wynikające z ustawy z dnia 14 sierpnia 2020r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz innych ustaw (Dz.U.2020 poz. 1565).
- **pomoc obywatelom Ukrainy**, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – Dz.U. 2023 poz. 103)

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH ORAZ FORMY ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH REALIZOWANYCH PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W PIONKACH W 2023 ROKU

W budżecie miasta Pionki w 2023 roku na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- - w dziale: 852 (Pomoc Społeczna) zaplanowano kwotę 5. 919 451,75 zł. z czego wydatkowano kwotę 5. 737 180,09 zł,
- w dziale: 853 (Pozostała działalność z zakresu polityki społecznej) zaplanowano kwotę 62. 730,00 zł. z czego wydatkowano kwotę 61 710,00 zł.
- w dziale: 854 (Edukacja, opieka wychowawcza) zaplanowano kwotę 114. 461,00 zł. z czego wydatkowano kwotę 104. 347,95 zł.

- w dziale 855 (Rodzina) zaplanowano **kwotę 9. 154 382,28 zł**, z czego wydatkowano kwotę 9 151 079,15 zł.

Ogółem w budżecie MOPS zaplanowano kwotę 15. 251 025,03 zł, natomiast wydatkowano **15. 054 317,19 zł.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania ze środków własnych Gminy Miasta Pionki oraz dotacji z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Udział środków samorządowych w wydatkach ogółem na zadania realizowane przez MOPS wyniósł 30,70%

Źródła finansowania zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela Nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł.	Struktura w %
1	2	3	4
1.	Środki własne miasta Pionki	4 621 671,00	30,70
2.	Dotacje celowe na zadania zlecone	8 759 058,50	58,18
3.	Dotacje do zadań własnych	1 564 492,26	10,39
4.	Środki z Funduszu Pracy	10 332,67	0,07
5.	Przeciwdziałanie COVID	70 782,15	0,47
6.	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	27 980,61	0,19
Razem		15 054 317,19	100,00

Wykonanie budżetu wg zadań własnych i zleconych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach

Tabela nr 2

				WYKONANIE BUDŻETU W ZŁ.	
Lp.	Rozdział	Wyszczególnienie	Źródło finansowania	środki własne gminy	Dotacja przekazana gminie
1	2	3	4	5	6
1.	85202	Domy pomocy społecznej	środki własne gminy	453 659,81	-
2	85205	Zespół Interdyscyplinarny	środki własne gminy	80,00	-
3.	85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za os. pobier. niektóre świadcz. z pomocy społ.	dotacja celowa	-	45 856,29
4.	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiecz. społeczne	środki własne gminy z dotacją celową	203 035,14	413 875,17

w tym:		Zakup usług pozostałych (sprawienie pogrzebu)	środki własne gminy	3 140,00	-
5.	85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	środki własne gminy i dotacja celowa	775 988,45	-
6.	85216	Zasiłki stałe	dotacja celowa i środki własne gminy	-	518 060,80
7.	85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne gminy z dotacją celową	1 987 139,30	289 443,00
8.	85228	Usługi opiekuńcze	środki własne i dotacja celowa	633 516,78	138 257,00
9.	85228	Specjalistyczne usł. opiekuńcze	dotacja celowa	-	35 165,00
10.	85230	Program „Posiłki w szkole i w domu”	dotacja celowa i środki własne gminy	37 467,80	119.000,00
11.	85295	Pozostała działalność	środki własne gminy i dotacje	71 708,40	9 072,15
w tym:		Prace społecznie użyteczne	środki własne gminy	37 703,00	-
w tym:		Teleopieka	środki własne gminy i dotacja celowa	10 500,00	-
w tym:		Jadłodajnia – zakup posiłków i transport posiłków	środki własne gminy	23 505,40	-
w tym:		Refundacja podatku VAT – dodatki gazowe	dotacja celowa	-	9 072,15
12.	85415	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	dotacja celowa i środki własne gminy	5 061,60	40 000,00
13.	85502	Świadczenia wychowawcze	dotacja celowa	-	22 806,50
14.	85502	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	dotacja celowa	-	8 490 000,00
15.	85503	Karta Dużej Rodziny	dotacja celowa	-	2 592,00
16.	85504	Wspieranie rodziny – asystent rodziny	dotacja celowa i środki własne	62 733,88	10 332,67
17.	85508	Rodziny zastępcze	środki własne gminy	125 564,28	-
18.	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze (instytucjonalna piecza zastępcza)	środki własne gminy	206 429,21	-
19.	85513	Składki na ubezp. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	dotacja celowa	-	208 495,00

20.	85495	Placówka wsparcia dziennego Świetlica „Przyjaciele”	środki własne gminy	59 286,35	-
21.	85395	Dodatki węglowe	dotacja celowa	-	45 900,00
22.	85395	Dodatki dla gospodarstw domowych na inne źródła ciepła	dotacja celowa	-	2 040,00
23.	85395	Dodatki energetyczne	dotacja celowa	-	13 770,00
Świadczenia udzielane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP w związku z wybuchem wojny					
24.	85295	Jednorazowe świadczenie 300,00zł wraz z kosztami obsługi	dotacja celowa	-	2 754,00
25.	85295	Posiłki dla dzieci w szkole, zasiłki na zapewnienie wyżywienia oraz zasiłki celowe	dotacja celowa	-	3 101,00
26.	85595	Świadczenia rodzinne	dotacja celowa	-	22 125,61
RAZEM				4 621 671,00	10 432 646,19

ORGANIZACJA

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pionkach posiadają status pracownika samorządowego. Są zatrudniani na podstawie umowy o pracę na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych, w tym na kierowniczych stanowiskach urzędniczych, oraz na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

W skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach w 2023 roku wchodziły:

1. Dział Pomocy Środowiskowej
2. Dział Finansowo-Organizacyjny
3. Dział Usług Opiekuńczych
4. Dział Administracyjny i Obsługi Mieszkańca
5. Placówka wsparcia dziennego – Świetlica „Przyjaciele”
6. Punkt wydawania posiłków/żywności
7. Klub Samopomocy

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pionkach w 2023 roku ogółem zatrudnione były 40 osób na 38,5 etatach oraz 5 osób w ramach umowy zlecenia.

Tabela 3

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Liczba etatów
1	Pracownicy socjalni	9	9,00
2	Opiekunki osób chorych i starszych	12	12,00
3	Asystent rodziny	1	1,00
4	Psycholog	1	1,00
5	Pracownicy administracyjni i obsługi	15	13,75
6	Pracownicy gospodarczy	2	1,50
OGÓŁEM		40	38,5

Ponadto na stażu w ramach skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy było 5 osób oraz 10 osób w ramach prac społecznie użytecznych.

ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM art.17. ust. 1:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- dożywianie dzieci,

- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZADANIA WŁASNE GMINY – art. 17 ust. 2:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE GMINIE art. 18:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę zadań określonych w art. 18 zapewnia budżet państwa.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę i rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów – pracowników socjalnych oraz specjalistów z różnych dziedzin.

Należy przy tym zaznaczyć, że praca Ośrodka związana z obsługą klientów nie kończy się na gromadzeniu dokumentów oraz wypłacaniu różnego rodzaju świadczeń finansowych. Poza pomocą materialną świadczona jest bowiem także pomoc rzeczowa i usługowa. Ponadto realizowane są działania z zakresu pracy socjalnej, staramy się rozwijać nowe formy pomocy i samopomocy. Ich znaczenie w procesie usamodzielniania klientów oraz rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów jest niezwykle istotne. Należy przy tym nadmienić, że realizacja tych zadań jest pracochłonna i wymaga poświęcenia jej dużej ilości czasu. Często jest to proces długofalowy i wielokierunkowy.

OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE UPRAWNIEŃ DO ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ I FORMY ŚWIADCZONEJ POMOCY

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej określają artykuły 7 i 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Od 1 stycznia 2022 roku na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej obowiązują nowe kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej.

Zgodnie z nimi, prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776,00zł**;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00 zł**;
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- w przypadku udzielania pomocy w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” w postaci posiłków (w tym dla dzieci) oraz zasiłków celowych pomoc ta przysługuje jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub rodziny nie przekracza **200%** kryterium dochodowego.

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
10. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu lub narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.

Ustawodawca jasno określa także katalog świadczeń (art. 36) z zakresu pomocy społecznej, z których mogą korzystać osoby znajdujące się w trudnej sytuacji oraz określa zasady ich przyznawania. W wykazie tym wyszczególnione są świadczenia pieniężne oraz niepieniężne.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

Cele szczegółowe to:

- zapewnienie podstawowych warunków życia,
- zaspakajanie tych potrzeb rodzin i osób, które nie mogą być zaspakajane samodzielnie,
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom lub minimalizowanie wpływu tych czynników (problemów), które nie mogą być usunięte lub zmienione,
- usamodzielnienie poprzez wspomaganie w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności we współpracy z rodziną.

PROBLEMY I POTRZEBY KLIENTÓW OŚRODKA KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 ROKU

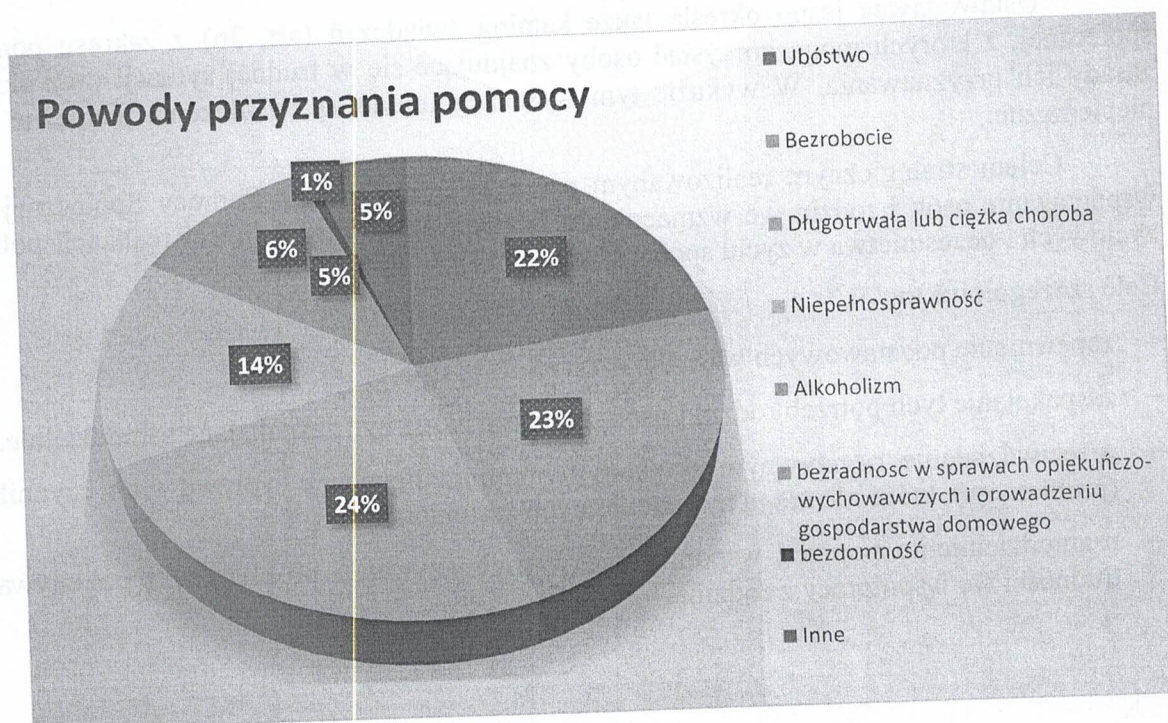
Miasto Pionki wg danych Urzędu Miasta na dzień 31.12.2023r. liczy 16.380 **mieszkańców**. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano kolejny spadek ludności o 264 osoby.

W 2023 roku z różnych form świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie **461 środowisk** (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje **556 osób**.

W sumie **461 osobom** przyznano świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania. Przyczynami ich trudnej sytuacji było:

- **ubóstwo** – dotyczyło **186** środowisk, co stanowi 21 % ogółu korzystających z pomocy,
- **bezrobocie** – dotyczyło **193** rodzin (21%),
- **długotrwała lub ciężka choroba** - dotyczyła **208** środowisk (23%),
- **niepełnosprawność** - dotyczyła **124** środowisk (14%),
- **alkoholizm** – dotyczył **48** środowisk (5%),
- **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** – dotyczyła **42** rodzin (5%),
- **bezdomność** – dotyczyła **6** osób (1%)
- **inne** (potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenia losowe, sytuacja kryzysowa) dotyczyło **47** środowisk (5%).

Wykres nr 1

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, że na pierwszym miejscu problemów z jakimi borykają się środowiska korzystające z pomocy (23 %) są sprawy związane są ze złym stanem zdrowia (długotrwała lub ciężka choroba) oraz niepełnosprawność (14%). Środowiska te borykają się z trudnościami finansowymi, związanymi z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia oraz zakupu leków. Jednocześnie są to problemy, na przewyciężenie których w większości przypadków rodziny nie mają znaczącego wpływu. Osoby dotknięte poważnymi chorobami oraz niepełnosprawnością mają bardzo ograniczone możliwości zarobkowania na rynku pracy. Udzielenie świadczeń pieniężnych tej grupie odbiorców jest ograniczone z uwagi na dochody przekraczające kryterium ustawowe. Dlatego działania pomocowe to najczęściej przyznawanie usług opiekuńczych, pobytu w ośrodku wsparcia, pomoc finansowa na zakup leków oraz pokrycia kosztów leczenia.

Na kolejnym miejscu problemów, z jakimi borykały się środowiska korzystające z pomocy w ubiegłym roku było bezrobocie, oraz ubóstwo które jako główny powód trudnej sytuacji wskazało ponad 21% środowisk korzystających w 2023 roku ze świadczeń pomocy społecznej. Wskaźnik ten odzwierciedla trudności w znalezieniu pracy przez część osób korzystających z pomocy społecznej. Ponadto powrót na rynek pracy klientów Ośrodka jest utrudniony, a często nawet niemożliwy ze względu na niski poziom wykształcenia i kwalifikacji (lub ich brak) oraz skutki, jakie stały się ich udziałem w związku z długotrwałym brakiem zatrudnienia (m.in.: niska samoocena, brak wiary w siebie i swoje możliwości, stres, bierność, brak motywacji, roszczeniowość).

Osoby wykształcone a także posiadające umiejętności i kwalifikacje dostosowane do potrzeb rynku pracy pozostają w rejestrze bezrobotnych krócej niż pozostali, jednakże najważniejszym czynnikiem jest chęć do podjęcia pracy. Brak chęci do pracy jest charakterystyczny dla korzystających z Ośrodka zwłaszcza gdy podjęcie zatrudnienia spowoduje wzrost dochodu, a w konsekwencji oznacza to utratę prawa do świadczeń pieniężnych.

Jak wynika z analizy sytuacji oraz obserwacji problem bezrobocia rzadko występuje w odosobnieniu, najczęściej obok niego, jako przyczyna lub skutek pojawiają się takie problemy jak: uzależnienia, przemoc, niezaradność życiowa, niepełnosprawność, itp. Nawarstwienie problemów jest często zgubne w skutkach i prowadzi do degradacji osób i rodzin.

Rodzina, która funkcjonuje w sposób umożliwiający swoim członkom stały rozwój, jest otwarta na kontakty z otoczeniem, relacje między członkami opierają się na szczerości i wzajemności a role i normy wyraźnie są określone i akceptowane przez poszczególnych jej członków, uważana jest za rodzinę prawidłową. Zaburzenia w realizacji funkcji rodziny lub zanik niektórych z funkcji można nazwać dysfunkcyjnością rodziny. W sytuacjach krańcowych dochodzi do pojawienia się patologii i rozpadu rodziny. Rodziny dysfunkcyjne nie są w stanie wypełniać przypisanych im ról społecznych w zakresie wychowawczym, co odbija się negatywnie na przyszłości następnego pokolenia.

W przypadku 5% środowisk głównym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, która dotyczy w szczególności rodzin wielodzietnych i niepełnych. Rodziny te, najczęściej w związku z trudnościami finansowymi, brakiem możliwości zmiany sytuacji nie potrafią radzić sobie z trudnościami dnia codziennego. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy

w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się m.in. niedojrzałością emocjonalną, problemy we współżyciu z ludźmi, konflikty i trudności adaptacyjne, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność intelektualna jednego lub obojga rodziców, śmierć jednego lub obojga rodziców, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym. Czynnikiem sprzyjającym pogłębianiu się niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin jest w wielu przypadkach długotrwałe bezrobocie i wynikające z niego ubóstwo.

Kolejne miejsca zajmują problemy związane z nadużywaniem alkoholu – blisko 5%. Należy przy tym zaznaczyć, że jak wynika z obserwacji problem ten dotyczy znacznie większej liczby środowisk, które jednak nie utożsamiają się z nim, zaprzeczają, ukrywają i dlatego trudno go zdiagnozować.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY, KTÓRZY PRZYBYLI NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ TERYTORIUM UKRAINY W ZWIĄZKU Z DZIAŁANAMI WOJENNYMI PROWADZONYMI NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Uchodźcy to szczególna grupa cudzoziemców poszukujących miejsca zamieszkania poza swoim krajem, ponieważ w ich przypadku wyjazd z ojczyzny nie był kwestią wyboru, ale sprawą konieczności. Wiążą się z tym szczególne potrzeby. Bardzo często – ponieważ wyjeżdżają nagle – nie posiadają majątku, nie znają języka, czasem opuszczają własną rodzinę. Po traumatycznych przeżyciach w swoich krajach, trudno jest im się odnaleźć w nowym miejscu. Znaczną część stanowią dzieci.

W dniu 24 lutego 2022 r. doszło do ataku wojsk Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy. W wyniku tych zdarzeń w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaczęły kierować się tysiące obywatele Ukrainy, poszukujących schronienia. Wielu spośród nich przybyło również do Pionek.

W dniu 12 marca 2022r. uchwalona została ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nazywana specustawą – ustawa o rekordowo krótkim procesie legislacyjnym, której nadano status pilnej.

Poza odesłaniami do możliwości przyznawania świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej, ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przewidziała również możliwość otrzymania przez obywatela Ukrainy świadczeń, których charakter jest tożsamy ze świadczeniami z pomocy społecznej. Dotyczy to pomocy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe czy pomocy psychologicznej. Świadczenia te są przyznawane niezależnie od zasad i trybu udzielania świadczeń z pomocy społecznej. Obywatele Ukrainy objęci prawem do tych świadczeń mogą zatem ubiegać się zarówno o wsparcie z tytułów wynikających z obejmujących ich regulacji szczególnych, jak i udzielenie świadczeń z pomocy społecznej i z zakresu świadczeń rodzinnych.

RODZAJE UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ DLA OBYWATELI UKRAINY		
Świadczenie	Liczba osób	Kwota
Jednorazowe świadczenie 300zł na osobę	9	2. 700
Zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dla dzieci w przedszkolu	1	540. 00
Jeden gorący posiłek dla dzieci w szkole	1	561. 00
Zasiłek celowy specjalny	1	2. 000
RAZEM:		5. 801, 00

RODZAJE WSPARCIA UDZIELANEGO RODZINOM O NAJNIŻSZYCH DOCHODACH

Jednym z ważniejszych priorytetów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach jest pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie, bezrobociu i wspieranie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

1. ZASIŁEK CELOWY - w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego oraz osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Łącznie na zasiłki celowe ze środków własnych gminy w 2023 roku wydatkowano kwotę 162. 106,88 zł. dla 330 rodzin, w tym 200,00 zł. na specjalne zasiłki celowe dla 2 osób.

W celu zapobieżenia marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby podopiecznego. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- zasiłków stałych, okresowych i celowych w formie talonów do sklepu. Pracownicy sklepu, z którym jest zawarta umowa, wydający towar podopiecznym MOPS zobowiązani są nie wydawać artykułów tytoniowych i alkoholowych oraz towarów, jeżeli ilość i asortyment żadanego przez podopiecznego towaru wyraźnie wskazuje na to, że towary te nie są nabywane w celu zaspokojenia potrzeb osobistych. Ten sposób realizacji pomocy w 2023 roku zastosowano w odniesieniu do 7 osób.

- pomocy na bieżące wydatki mieszkaniowe – opłacanie przelewem określonych sum za bieżące opłaty mieszkaniowe – za energię elektryczną, gaz i zakup opału.
- posiłków - dla osób, które własnym staraniem nie są w stanie ich sobie zapewnić.

W roku ubiegłym tą formą pomocy objętych było 27 osób, które miały finansowane posiłki w Jadłodajni.

Łączny koszt finansowania posiłków dla osób dorosłych wyniósł 37. 744,90 zł.

W tym koszty posiłków: 22.999,50 zł;

Utrzymania punktu wydawania żywności: 14.745,40 zł;

2. ZASIŁEK OKRESOWY - przysługuje w szczególności ze względu na:

- długotrwałą chorobę,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,
- możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Maksymalna wysokość zasiłku okresowego z pomocy społecznej – dla osoby samotnej, bezrobotnej wynosi 776,00zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 161 osobom i wydatkowano kwotę 423. 273,91 zł, w tym z otrzymanej dotacji 413.875,17 zł.

3. ZASIŁEK STAŁY jest obligatoryjną formą pomocy przyznawaną na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej i jest zadaniem własnym gminy z utrzymaną dotacją z budżetu państwa.

Zasiłki stałe wypłacane są dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli dochód tej osoby, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od ustawowego kryterium dochodowego. Zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub w przypadku rodziny, różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być jednak wyższa niż 719,00 zł miesięcznie i nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie.

Z zasiłków stałych w 2023 roku skorzystały 80 osoby, którym łącznie wypłacono 518.060, 80,zł, cała ta kwota pochodziła z otrzymanej dotacji.

4. PRACA SOCJALNA:

Istotą pracy socjalnej jest to, że w procesie naprawczym wykorzystywany jest potencjał osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych na rzecz rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów. W 2023 roku pracownicy socjalni zatrudnieni w Dziale Pomocy Środowiskowej prowadzili działania z zakresu środowiskowej pracy socjalnej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na terenie Pionek stale wdraża działania, które zakładają

aktywizację społeczności lokalnej, postrzeganej całościowo, pomoc prowadzona jest w oparciu o zasoby ludzkie i instytucjonalne, w myśl zasady „pomóżmy ludziom, aby pomogli sobie samym”.

Główne formy pracy socjalnej:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klientów,
- opracowywanie indywidualnych planów pomocy,
- wspomaganie i prowadzenie poszczególnych przypadków i grup w celu usamodzielnienia życiowego, motywowanie do podejmowania działań,
- wnioskowanie o udzielanie świadczeń pomocy społecznej,
- organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MOPS w Pionkach (Policja, sąd, szkoły, przedszkola, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Kultury, Kościół, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą społeczną, itp.),
- ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja,
- prowadzenie działań mających na celu informowanie, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, itp.

Działania z tego zakresu nakierowane są na poprawę funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzone są:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznościami lokalnymi w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach w ramach swojej działalności prowadzi również różnego rodzaju działania o charakterze środowiskowym z osobami i rodzinami czy grupami problemowymi korzystającymi z pomocy Ośrodka. Należy podkreślić, że rodzinom tym czy grupom jednocześnie bardzo potrzebne jest wszechstronne wsparcie i pomoc. Ponadto znamienne jest to, że osoby te charakteryzują się niską aktywnością społeczną i dotyczy to zarówno dorosłych jak i młodzieży oraz dzieci. Wpływ na taką sytuację ma częściowo tryb życia, wyuczona postawa bierności z powodu braku wzorców a także rozwój technologii powodujący, że coraz więcej czasu spędzają przed komputerem, telewizorem czy z telefonem w ręku. W wielu przypadkach zachowania te są na pograniczu uzależnienia a nawet są już uzależnieniem. Jeżeli weźmiemy jeszcze pod uwagę to, że rodziny korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszkują w środowisku gdzie alkohol jest na porządku dziennym i najczęściej spędza się przy nim wolny czas to zachodzi uzasadniona potrzeba podejmowania różnego rodzaju działań profilaktycznych, aktywizujących i integrujących.

Pracownicy socjalni promują i motywują osoby do działań wolontarystycznych np. pomocy przy wydawaniu żywności z POPŻ czy udziału w ogólnopolskiej akcji charytatywnej „Wielkanocna Zbiórka Żywności 2023”

W 2023 r. kontynuowano wielowymiarowe działania w zakresie pracy socjalnej w stosunku do 158 środowisk była to systematyczna współpraca z 310 osobami w rodzinach. Praca socjalna dotyczyła głównie wsparcia w poszukiwaniu pracy, wyjścia z uzależnień głównie od alkoholu, problemów opiekuńczo- wychowawczych, zaniedbań w zakresie opieki medycznej, konfliktów i przemocy.

W 32 przypadkach realizacja pracy socjalnej odbywała się w oparciu o pisemny kontrakt socjalny.

Przykładowe działania środowiskowe

1. W dniu 04.04 2023r. odbyło się uroczyste śniadanie wielkanocne w świetlicy MOPS dla samotnych mieszkańców Pionek.
2. W dniu 29.11.2023r. odbyła się Pierwsza Gala „Anioł Życzliwości” dla osób z niepełnosprawnością, gdzie nagrody odebrały osoby z największą liczą głosów w kategorii życzliwa/życzliwy od swoich kolegów (uczęszczających) do Środowiskowego Domu Samopomocy i Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pionkach. Po części oficjalnej uczestnicy wspólnie zasiedli do przygotowanego poczęstunku.
3. W dniu 06.12.2023 r. pracownicy socjalni częstowali słodyczami i uśmiechem dorosłych mieszkańców Pionek, natomiast dla najmłodszych mieszkańców przygotowano książeczki zachęcające do czytania.
4. W dniu 19.12 2023r. odbyło się uroczyste spotkanie wigilijne w świetlicy MOPS dla samotnych mieszkańców Pionek i zaproszonych gości. Przygotowano poczęstunek, podczas którego, uczestnicy złożyli sobie życzenia oraz wspólnie kolędownali.

DECYZJE POTWIERDZAJĄCE PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja administracyjna. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W 2023 roku wydanych zostało 8 takich decyzji.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Na zlecenie Gminy Miasta Pionki Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje prace społecznie użyteczne, których celem jest aktywizacja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych, które nie mają uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prace społecznie użyteczne są to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnych. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo a osobie bezrobotnej przysługuje świadczenie, które w 2023 roku wynosiło 9,50 zł za godzinę do dnia 31 maja, od 01 czerwca 10,90. Powyższe zadanie jest realizowane w oparciu o:

- ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 203 poz. 735 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2023 poz. 901 z późn. zm.),
- rozporządzenie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz.U. 2017 poz. 2447).

Prace społecznie użyteczne ukierunkowane są przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Program prac społecznie użytecznych jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia. Przy kierowaniu do prac społecznie użytecznych uwzględniany jest wiek osoby bezrobotnej, jej stan zdrowia i posiadane kwalifikacje. Osoby do prac społecznie użytecznych typują pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym i wypadkowym, z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej. Odmowa przyjęcia propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych oznacza utratę statusu bezrobotnego, wstrzymanie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz pozbawienie, ograniczenie lub wstrzymanie świadczeń pomocy społecznej.

Pomiędzy podmiotami, w którym organizowane są prace społecznie użyteczne a uczestnikiem nie jest zawierana żadna umowa. Nie występuje stosunek pracy – jest to realizacja o charakterze zobowiązaniowym według prawa cywilnego.

Do szczegółowych celów organizacji prac społecznie użytecznych należą m.in.:

- zapewnienie możliwości uzyskania minimalnych środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin z problemem bezrobocia, a w szczególności rodzin z dziećmi,
- łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków bezrobocia poprzez przeciwdziałanie pogłębianiu się poczucia bezradności u klientów pozostających bez pracy,
- aktywizacja klientów długotrwale bezrobotnych,

- przygotowanie klientów MOPS do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy (odpowiedzialność, uczciwość, dyspozycyjność, zaangażowanie).

W 2023 r. w ramach prac społecznie użytecznych pracowało 32 osoby, które wykonywały prace porządkowe na terenie miasta oraz świadczyły pomoc przy wykonywaniu usług opiekuńczych.

Powiatowy Urząd Pracy refunduje ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2023 roku na tą formę aktywizacji osób bezrobotnych wydatkowano kwotę 35.775,60zł ze środków własnych, natomiast środki z PUP wyniosły 53.663,40 zł.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy specjalistyczne poradnictwo w zakresie pomocy psychologicznej.

Praca psychologa w MOPS, prowadzona jest nie tylko w gabinecie, ale gdy jest potrzeba – i u klienta w domu. Często psycholog, żeby pomóc w kryzysie - wchodzi do rodziny i pracuje w środowisku klienta tym głównie różni się od pracy psychologa w innych placówkach, takich jak szkoła, poradnia czy szpital.

Psycholog ściśle współpracuje z pracownikami socjalnymi i asystentem rodziny, gdyż wiele osób korzystających z pomocy socjalnej po prostu do psychologa nie poszłoby, czy to z obawy przed stygmatyzacją, czy też z obawy przed przyznaniem się do tego, jak bardzo są bezradni wobec sytuacji i jak bardzo jest ona nieznośna psychicznie.

Psycholog wspomaga również pracowników socjalnych i asystenta rodziny w lepszym zrozumieniu problemu, ustaleniu właściwej diagnozy, w końcu ustaleniu planu pracy z klientem.

Psycholog w 2023 roku pracował z 52 osobami, którym udzielił 286 porad.

Najczęściej zgłaszane problemy dotyczyły:

- niskich kompetencji społecznych (trudności w rozwiązywaniu problemów, konflikty),
- uzależnień własnych lub osoby bliskiej,
- kryzysu sytuacyjnego (rozpad rodziny, choroba własna lub bliskich, strata bliskiej osoby),
- zaburzeń psychicznych własnych lub osoby bliskiej, w tym chorób psychicznych,
- konfliktów w rodzinie,
- przemocy w rodzinie,
- trudności związanych z rodzicielstwem i wychowaniem dzieci,
- trudności wynikających z własnej niepełnosprawności,
- konieczności podjęcia ważnych życiowo decyzji,
- małej świadomości swoich stanów emocjonalnych i ich przyczyn.

Ponadto psycholog uczestniczył w 138 spotkaniach grup roboczych dotyczących przemocy w rodzinie oraz prowadził działania psychokorekcyjne dla osób stosujących przemoc i doznających przemocy.

POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach jest utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych, osób terminalnie chorych, jak najdłużej w środowisku zamieszkania i zapewnienie im opieki.

Cele szczegółowe to:

- zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej pomocy, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym,
- usprawnianie osób starszych, niepełnosprawnych,
- aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym, wymagającym takiej pomocy,
- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

Praca socjalna mająca na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą wymagającą takiej pomocy, zapewnienie osobom uprawnionym do usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnianie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach świadczy **usługi opiekuńcze** osobom, które z powodu wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności wymagają pomocy osoby drugiej oraz tym, którym rodzina nie może zapewnić takiej pomocy.

1) Z usług opiekuńczych w domu podopiecznego w 2023 roku skorzystało 73 osoby.

Organizowanie oraz świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków własnych gminy. Jest to forma wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Głównym celem usług opiekuńczych jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze były wykonywane przez 15 opiekunek zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 2 osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia, które łącznie przepracowały u podopiecznych 20.307 roboczogodzin.

Ze środków własnych na usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 633.516,78 zł.

Tytułem ponoszonej odpłatności za usługi opiekuńcze przez osoby korzystające z tej formy pomocy została wniesiona łączna kwota 214. 315,82 zł.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało na 2023 rok **Program „Opieka 75+”**, który umożliwia wsparcie gmin w realizacji tego zadania własnego i jest adresowany do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które

realizują usługi opiekuńcze samodzielnie. Program ten w naszym mieście realizowany jest od samego początku, tj. od stycznia 2018 roku. Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej, do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach w ubiegłym roku wydatkował z dotacji kwotę 138. 257, 00 zł i objął programem 41 osób w wieku 75 lat i więcej, u których zrealizowano 10. 056 godzin usług opiekuńczych.

2) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jako zadanie zlecone gminie. Specjalistyczne usługi opiekuńcze, jako element oparcia społecznego, przeznaczone są dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym i świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W ciągu roku z tej formy pomocy skorzystały **3 osoby**. Usługi były wykonywane przez 1 osobę.

Na tę formę pomocy została wydana dotacja w wysokości 35. 165,00 zł. Tytułem ponoszonej odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze przez osoby korzystające z tej formy pomocy została wniesiona łączna kwota 6.204,55zł. Pomoc świadczona, osobom z zaburzeniami psychicznymi jest w dotowana ze środków zewnętrznych.

3) Opaski życia dla seniorów

W 2023 roku kontynuowano realizację programu usług opiekuńczych w formie teleopieki. Projekt skierowany jest do seniorów powyżej 60 roku życia wymagających wsparcia, których stan zdrowia może powodować zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Pierwszeństwo w dostępie do opasek mają osoby samotne, mieszkające same, niesamodzielne.

W ramach usług opiekuńczych świadczone są usługi teleopiekuńcze, czyli całodobowy domowy system wsparcia podopiecznych przez teleopiekunów, którzy pracują w centrum teleopieki w pełnej gotowości do odebrania sygnału alarmowego od podopiecznego.

Seniorzy otrzymują nieodpłatnie monitorującą stan zdrowia opaskę na nadgarstek z przyciskiem SOS z możliwością połączenia głosowego z centrum teleopieki wraz z instrukcją obsługi i kartą SIM. Po otrzymaniu sygnału, teleopiekunowie organizują pomoc adekwatną do sytuacji danej osoby (wzywają pogotowie ratunkowe, zawiadamiają inne służby, kontaktują się z rodziną itp.).

Warunkiem objęcia podopiecznego całodobową teleopieką przez centrum teleopieki jest dostępność sygnału telefonii komórkowej w miejscu przebywania osoby, noszenie opaski monitorującej stan zdrowia na nadgarstku i zapewnienie właściwego poziomu naładowania baterii.

Opaska monitorująca stan zdrowia służy do natychmiastowego poinformowania teleopiekuna przez przycisk SOS w celu wezwania pomocy, w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Urządzenie łączy się z pracownikami centrum teleopieki, którzy udzielają adekwatnej do sytuacji oraz możliwości pomocy, w tym, m. in. informują osoby

wskazane do kontaktu o potrzebie udzielenia pomocy, wzywają pogotowie ratunkowe lub inne służby ratunkowe, jeśli sytuacja tego wymaga.

W ramach teleopieki Podopieczny ma zapewnione:

- podłączenie opaski monitorującej zdrowie do systemu teleopieki oraz zapewnienie całodobowej możliwości łączności z centrum teleopieki,
- przeszkolenie w zakresie obsługi opaski monitorującej stan zdrowia oraz prezentację działania systemu teleopieki,
- zapis i możliwość generowania raportu ze wskaźników mierzonych przez opaskę monitorującą stan zdrowia,
- całodobowy monitoring i rejestrację sygnałów alarmowych,
- możliwość kontaktu z pracownikami centrum teleopieki w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia lub złego samopoczucia.

Opaska działa przez 24h/dobę, 365 dni w roku. Jest to usługa teleopieki, która daje poczucie bezpieczeństwa i jednocześnie daje poczucie, że osoby starsze nie są same, że cały czas ktoś nad nimi czuwa.

Łączny koszt realizacji programu świadczenia usług opiekuńczych w formie teleopieki w 2023 roku dla 30 osób wyniósł 10.500,00 zł.

PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” EDYCJA 2023

„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” ma za zadanie zwiększenie szans osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia. Tak więc, nadrzędnym celem usług asystencji osobistej powinno być dążenie do poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w jej środowisku, zwiększenia możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz włączenia jej w życie społeczne. Zakres usług asystencji osobistej jest ściśle dostosowany do potrzeb danej osoby z niepełnosprawnością, która to osoba będzie kierowała realizacją świadczonych dla niej usług asystencji osobistej.

Realizacja programu pozwoliła na wsparcie 7 osób z niepełnosprawnością przez 7 asystentów.

Program realizowany był w 100 % ze środków zewnętrznych wydatkowano kwotę 35.804,79 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach, prowadzi również postępowania administracyjne związane z wydawaniem decyzji o przyznaniu usług świadczonych przez **Środowiskowy Dom Samopomocy**. W zajęciach placówki w 2023 roku uczestniczyło 26 osób.

KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do pobytu w domu pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich form pomocy środowiskowej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa sam zainteresowany w wys. 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina (zstępni przed wstępnymi) i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej.

W 2023 roku były prowadzone 4 postępowania dotyczące skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę.

W ubiegłym roku mieliśmy 12 mieszkańców Pionek umieszczonych w domach pomocy społecznej, do pobytu których dopłacono kwotę 453.659,81 zł.

W trzech przypadkach do pobytu w domu pomocy społecznej dopłaca najbliższa rodzina. W 2023 roku była to kwota 24.739,55 zł.

POMOC W POSTACI POSILKÓW

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc w formie posiłku przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie po spełnieniu odpowiedniego kryterium dochodowego.

W 2023 roku kontynuowano realizację programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” ustanowionego na lata 2019-2023. Jego celem jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza kwoty 1.552,00 zł lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.200,00 zł.

Dorośli mogą skorzystać z gorącego posiłku w prowadzonym od 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Punkcie wydawania posiłków. Ta forma pomocy przyznawana jest w drodze decyzji administracyjnej. Posiłki przygotowywane są przez podmioty zewnętrzne.

Łączny koszt realizacji programu rządowego w 2023 roku wyniósł **156.468,00 zł**, z czego na realizację powyższych zadań gmina otrzymała i wydatkowała dotację w wys. 119.000,00 zł i zostało nim objętych **222 osoby**.

Środki wydatkowano na:

- posiłki przyznane na podstawie decyzji dla dzieci w szkołach oraz przedszkolach – łącznie dla 88 dzieci.
- posiłki na podstawie pkt. III.1.2 uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, tj. 20% dożywianych uczniów bez decyzji MOPS – łącznie dla 10 dzieci.
- posiłki przyznane na podstawie decyzji dla osób dorosłych łącznie dla 27 osób, dla których ustalono koszt posiłku w wysokości 5,40 zł.
- zasiłki celowe na zakup żywności – skorzystało 127 osób.

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014 r., str. 1), zwanego rozp. FEAD.

Celem programu jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy w postaci żywności. Pomoc mogą otrzymać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej uzyskujący dochód nieprzekraczający:

- a) 1.823,60 zł. w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
- b) 1.410,00 zł. w przypadku osoby w rodzinie.

Pracownicy socjalni włączyli się aktywnie w realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa i od 2015 roku wydają skierowania do odbioru pomocy żywnościowej oraz dostarczają zestawy produktów żywnościowych do osób samotnych, starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Pomoc dla mieszkańców Pionek udzielana jest w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie. Dystrybucja tej żywności odbywa się za pośrednictwem Radomskiego Banku Żywności a jej wydawaniem (zgodnie z zawartą umową) zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2023 roku pracownicy socjalni wydali 286 skierowań, na podstawie których 579 osób mogło skorzystać z dodatkowego wsparcia w formie paczek żywnościowych.

Średnio na osobę przypadało ok. 9,2 kg żywności. Łącznie zostało wydanych 1.600 paczek żywnościowych, co stanowiło ponad 5 ton żywności (5.327,00kg).

WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ:

Przepisy ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładają na gminy nowe zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami ustawy są to:

Do zadań własnych gminy (art. 176) należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

- a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
 - 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
 - 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust.8.

Do funkcji asystenta rodziny zalicza się funkcję wsparcia psychiczno – emocjonalnego, diagnostyczno – monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2023 roku asystent rodziny pracował z 19 rodzinami, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku 11 rodzin była to kontynuacja pracy, natomiast nowe wsparcie otrzymało 8 rodzin, z 2 rodzinami zakończono pracę ponieważ zostały osiągnięte wyznaczone cele, z 4 rodzinami zakończono asystę powodu braku współpracy.

W rodzinach wychowuje się łącznie 36 dzieci w tym 10 przebywa w pieczy zastępczej.

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki posuwanie się do przodu.

Do warunków koniecznych asystentury należy nawiązanie relacji z rodziną, długofalowość pracy (ok. 2 lat), dostosowanie stylu komunikacji i metod działania do faz procesu zmiany.

Asystent rodziny jest przydzielany tylko wtedy, gdy konieczność taka wyniknie z analizy sytuacji rodziny i jednocześnie rodzina musi na to wyrazić pisemną zgodę.

Może on zostać przydzielony rodzinie przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze - na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy decyzji sądu rodzinnego. Jeden asystent może pomagać maksymalnie 15 rodzinom.

Na podstawie tej samej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pokrywany jest również koszt utrzymania 24 dzieci w pieczy zastępczej, który w 2023 roku wyniósł 331. 993,49 zł.

Zgodnie z art. 176 pkt. 3 lit „c” ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Istotną rolę w lokalnym systemie wspierania rodziny przeżywającej trudności, odgrywa placówka wsparcia dziennego- Świetlica „Przyjaciele”, która działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach.

Świetlica „Przyjaciele” przeznaczona jest dla 30 dzieci w wieku od 5 do 18 lat, przy czym pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie podczas zajęć nie może przebywać więcej niż 15 dzieci.

Celem placówki jest realizacja zadań własnych Gminy Miasta Pionki wymienionych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań realizowanych przez placówkę należy:

- 1) opieka i wychowanie,
- 2) pomoc w nauce,
- 3) organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 4) organizowanie zajęć profilaktycznych i rozwojowych,
- 5) organizowanie zajęć animacyjnych i socjoterapeutycznych.

Powyższe zadania realizowane są poprzez:

- 1) stałą pracę z rodziną dziecka, wspieranie rodziny w procesie wychowawczym,
- 2) pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i innych,
- 3) pracę wychowawczą i socjalną w celu kształtowania postaw społecznie pożądanых i pomocy w prawidłowym rozwoju osobowości dziecka, nabywania różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu,
- 4) kształtowanie prawidłowych kontaktów dziecka z jego rodziną i środowiskiem,
- 5) stałą współpracę ze szkołą, pracownikami socjalnymi, kuratorem, policją.

Placówka realizuje zadania w formie:

- I. zajęć grupowych prowadzonych przez wychowawców lub inne osoby zatrudnione do prowadzenia zajęć zgodnie z planem pracy opiekuńczo – wychowawczej,
- II. spotkań z rodzicami, poradnictwa rodzinnego,
- III. oddziaływań bezpośrednich, zgodnie z indywidualnym planem pracy z dzieckiem,
- IV. organizacji wypoczynku w czasie wolnym od nauki,
- V. organizacji imprez okolicznościowych i środowiskowych.

Koszt funkcjonowania tej placówki wsparcia dziennego w 2023 roku wyniósł: 59.286,35 zł.

Podopieczni podczas czterogodzinnych zajęć uczestniczą w zabawach integracyjnych i zajęciach profilaktyczno-wychowawczych pozwalających między innymi na kształtowanie obrazu własnej osoby, podwyższenia własnej wartości poprzez poznanie i opisanie swoich cech charakteru. Uczą się radzenia sobie z negatywnymi emocjami, nawiązują przyjaźnie. Nabywają umiejętności z zakresu asertywności i umiejętnego odmawiania. Wychowawcy nakierowują dzieci aby nauczyły się myśleć perspektywicznie żeby nie dziedziczyły i powielaly dysfunkcji ze swojego środowiska. Kolejnym istotnym aspektem pracy są zajęcia edukacyjne pozwalające wyrównywać i niwelować zaległości szkolne, rozwijać pasję, umiejętności, oraz talenty artystyczne. Dodatkowo podczas ferii zimowych i wakacji organizowano wycieczki tematyczne, wyjazdy do kina i restauracji, zajęcia w plenerze, które pozwalały nabywać wiedzę z zakresu efektywnego i umiejętnego spędzania czasu wolnego.

Powyższe wydarzenia możliwe były dzięki wsparciu finansowemu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY do spraw PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej działa w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego jest częścią działania mającego na celu złagodzenie skutków przemocy w rodzinach. Bezpośredni kontakt przedstawicieli poszczególnych instytucji ułatwia wymianę informacji na temat konkretnego przypadku. W pracy zespołu bardzo ważne jest współdziałanie specjalistów poszczególnych dziedzin.

Utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej jest efektem wejścia w życie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz towarzyszących jej regulacji prawa miejscowego. Celem działania Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy. Zespół to grupa ludzi, specjalistów z różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych.

ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO:

- integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół może tworzyć **grupy robocze**. Skład grupy roboczej nie różni znacząco od składu Zespołu. Są to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

ZADANIA GRUPY ROBOCZEJ:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W 2023 roku odbyły się 4 posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, do którego wpłynęło 38 „Niebieskich Kart” i zostało powołanych 35 grup roboczych, które uczestniczyły w 178 spotkaniach

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Od 1 stycznia 2018 roku z Karty Dużej Rodziny można korzystać tradycyjnie lub poprzez aplikację.

Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach w 2023 roku wydał 132 Karty Dużej Rodziny. Łącznie wydanych jest już 852 KDR dla 2.234 osób.

Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą również liczyć na darmowe wejściówki lub zniżki na obiektach miejskich:

1. Ośrodek nad Stawem Górnym ul. Polna 81;
2. Miejska Hala Sportowa ul. Sosnowa 3;
3. Basen Miejski ul. Korczaka 4;
4. Biały Orlik (lodowisko) ul. Leśna 1;

5. Korty tenisowe przy PSP nr 5 ul. Targowa 9;
6. Miejski Ośrodek Kultury ul. Radomska 1 i ul. Zakładowa 5.

POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach na mocy Uchwały nr XII/78/2015 Rady Miasta Pionki z dnia 22 września 2015r. realizuje zadanie polegające na prowadzeniu postępowań i wydawaniu decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym udzielanej uczniom.

Zadaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w formie stypendiów i zasiłków szkolnych jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Stypendium szkolne przysługuje uczniowi jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 600 zł na osobę w rodzinie, a jednocześnie w rodzinie wnioskodawcy występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych, alkoholizm lub inne uzależnienie, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło nieprzewidziane zdarzenie losowe.

Świadczenia przyznawane są na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych w szkole albo poza nią, bądź na pomoc rzeczową np. zakup podręczników.

Stypendia szkolne w 2023 r. otrzymało 33 uczniów wypłacono 220 świadczeń na kwotę 41. 961, 60 zł, z zasiłków szkolnych skorzystało 5 uczniów na kwotę 3. 100, 00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach realizował również zadania nie wchodzące w zakres pomocy społecznej tj. wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłatę dodatków mieszkaniowych i dodatków osłonowych, dodatków węglowych i dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Realizacja świadczeń rodzinnych związana jest z prowadzeniem postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzeniem postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Zasiłek rodzinny i dodatki do niego są przyznawane na tzw. okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada danego roku do 31 października roku następnego.

Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymywania świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym 2022/2023 oraz w okresie zasiłkowym 2023/2024 wynosiło **674,00zł** na osobę w rodzinie, zaś w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym wynosiło **764,00zł**.

Wysokość zasiłków rodzinnych (niezmiennie od listopada 2016 roku) wynosi:

- 95,00zł – na dziecko do 5 roku życia,
- 124,00zł - na dziecko w wieku 6-18 lat,
- 135,00zł – na osobę w wieku 18-24 lata.

Na system świadczeń rodzinnych składają się:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, które przysługują rodzicom, opiekunom prawnym i faktycznym oraz osobie uczącej się (w rozumieniu ustawy), zaś ich celem jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka; świadczenia rodzinne przysługują na rzecz dzieci niepełnoletnich, pełnoletnich do ukończenia 21 roku życia uczących się w szkole oraz do 24 roku życia, w przypadku kontynuowania nauki w szkole wyższej i legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- świadczenia opiekuńcze w postaci: zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych, które są przyznawane w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy osobie niepełnosprawnej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego należą się osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego, pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeśli ich egzekucja okazała się bezskuteczna. Egzekucja jest bezskuteczna, jeśli w okresie ostatnich dwóch miesięcy komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji komornik poświadcza odpowiednim dokumentem.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1.209,00zł** i przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

1. do ukończenia 18 roku życia, albo
2. do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej;
3. bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2023 na powyższe zadanie zlecone gminie wydatkowano kwotę 8.490.000,00 zł, w tym:

- 8.234.089,89 zł wykorzystano na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne, świadczenia rodzicielskie i świadczenia „Za życiem”;
- 246.910,11 zł wykorzystano na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, w tym:
 - wydatki związane z zatrudnieniem osób obsługujących zadania wraz z pochodnymi – 220.749,09 zł
 - wydatki bieżące – 26.161,02 zł.

W ramach **świadczeń rodzinnych** w 2023 roku przyjęto i rozpatrzono 582 wnioski. W sprawach tych zostało wydanych łącznie 925 decyzji.

Ponadto przyjęto 69 wniosków w sprawie **świadczeń z funduszu alimentacyjnego** i wydano 71 decyzji przyznających.

Wobec 2 dłużników wszczęto postępowanie w sprawie uznania ich za dłużników alimentacyjnych.

W wyniku prowadzonej egzekucji komorniczej w 2023 r. zwrócone zostały przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń:

- 95. 059,57 zł- należność główna

- 258. 934,26 zł – odsetki

Dochody gminy w 2023 r. z tego tytułu wyniosły 38. 023,79zł.

Ponadto zwrócona została kwota 22. 399,48zł z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej, z czego dochód gminy stanowiła kwota 11.199,73 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej działając w imieniu organu właściwego wierzyciela przekazuje również do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Wszystkie dane zawarte w składanych wnioskach, również te o świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny muszą być sprawdzone przez system informatyczny. Odpowiada on za uzyskiwanie informacji z innych systemów takich jak: z Ministerstwa Finansów – o dochodach i złożonych deklaracjach podatkowych, z MSWiA – weryfikacja numeru PESEL, SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Elektroniczna) – dane o osobach bezrobotnych, z Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności a także z ZUS i KRUS.

Ustawą z dnia 17 września 2021r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022r. dokonano szeregu istotnych zmian odnoszących się w głównej mierze do **świadczenia wychowawczego**, które Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w pionkach miał przekazane do realizacji od kwietnia 2016 roku.

Zgodnie z art. 1 pkt. 9 został zmieniony art. 10 ust. 1 ustawy, który otrzymał brzmienie „Postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi oraz świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”

MOPS w 2023 r. realizował tylko te świadczenia w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, Wojewoda Mazowiecki wydał informacje na świadczenia dla 4 dzieci na kwotę 20. 806,50 zł.

ANALIZA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO

Tabela 6

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość rodzin	Ilość świadczeń	Łączny koszt w złotych
1.	Zasiłki rodzinne	474	5 323	63494,84
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	X	2 717	302433,70
2.1	urodzenia dziecka	32	32	22 780,30
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z	7	76	27 688,00
2.3	samotnego wychowywania dziecka	35	402	76 788,65

2.4	rozpoczęcia roku szkolnego	345	603	34 569,10
2.5	kształcenia i Zasiłki rodzinne rehabilitacji	50	595	51 765,59
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza	13	165	11 289,00
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	72	844	77 574,78
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	406	4 866	1 050 277,44
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	149	1 878	4 532 288,00
4.1	Zasiłek dla opiekunów	3	18	11 160,00
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	42	26 040,00
6.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe niektórych świadczeniobiorców	104	1 360	859 277,24
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	52	52	52 000
8.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	90	1 178	473 686,65
9.	Świadczenie wychowawcze	3	48	20 806,50
10.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	2	2	8 000,00
11.	Świadczenie rodzicielskie	25	300	272 171,52
Świadczenia udzielone obywatelom Ukrainy na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium				
12.	Zasiłki rodzinne	6	144	15 013,00
13.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	X	89	6 450,00
13.1	urodzenia dziecka	0	0	0
13.2	samotnego wychowywania dziecka	4	28	5 032
13.3	rozpoczęcia roku szkolnego	3	3	736,00
13.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3	28	682
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	0	0	0
15.	Świadczenie rodzicielskie	0	0	0

DODATKI MIESZKANIOWE

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2021 poz. 2021 z późn. zm.). Zgodnie z nią dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, których średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, liczony w ciągu 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku, nie przekracza:

- 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,

- 125% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub domu rodzinnego, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 35 m² dla 1 osoby,
- 40 m² dla 2 osób,
- 45 m² dla 3 osób,
- 55 m² dla 4 osób,
- 65 m² dla 5 osób,
- 70 m² dla 6 osób; w przypadku większej ilości osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię o 5 m².

Normatywną powierzchnię użytkową powiększa się o 15 m², jeżeli w danym lokalu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub wymagająca ze względu na swoją niepełnosprawność oddzielnego pokoju.

W 2023 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego o łącznej wartości 775.988,45 zł skorzystało 671 osób.

PROGRAM „Czyste Powietrze”

W dniu 1 października 2020r. weszła w życie ustawa z dnia 14 sierpnia 2020r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1565), która poprzez dodanie przepisu art. 411 ust. 10h ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, wprowadziła nowe zadanie dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zadanie polega na wydaniu zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o podwyższony poziom dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, na podstawie żądania o wydanie takiego zaświadczenia.

Jednak zgodnie z zapisem zawartym w art. 411 ust 10r Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej (dyrektora centrum usług społecznych) lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust.10g, w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

W związku z powyższym i na podstawie udzielonych upoważnień Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2020r. wydaje zaświadczenia osobom fizycznym, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka ich gospodarstwa domowego.

W 2023 roku wydano 34 takich zaświadczeń.

DODATKI WĘGLOWE

W związku ze wzrostem cen na rynku energii, w tym kosztów węgla, ustawą z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym wprowadzono nowe narzędzie, stanowiące wsparcie dla społeczeństwa, które powstało dla zrównoważenia wysokich wydatków gospodarstw domowych związanych z ogrzewaniem. Dodatek węglowy miał na celu zapewnienie wsparcia dla dużej grupy gospodarstw domowych w Polsce, w tym również gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części kosztów energii, w tym kosztów opału.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać od 17.08.2022r. do 30.11.2022r., a wnioski złożone po tym terminie pozostawiane były bez rozpatrzenia. Zgodnie z regulacją ustawową dodatek węglowy wypłacany był w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę.

W 2023 roku w wyniku toczących się postępowań głównie odwoławczych świadczenie otrzymało 15 osób. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 45. 900,00 zł.

DODATEK NA INNE ŹRÓDŁA CIEPŁA

Ustawą z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, ustawodawca uregulował zasady i tryb wsparcia finansowego w postaci jednorazowego dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia i piec kaflowy na paliwo stałe zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, oraz kocioł olejowy, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych można było składać w terminie do 30.11.2022 r., a po tym terminie pozostawiane były bez rozpoznania.

Ustawodawca dokonał gradacji pomocy dla gospodarstw domowych i dodatek ten wynosił:

- 3000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 1000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W wyniku toczących się postępowań w 2023 roku skorzystało 2 osoby. Na to zadanie wydatkowano kwotę 2. 040, 00 zł.

DODATKI ELEKTRYCZNE

Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną, i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków. W 2023 r. wpłynęło 14 wniosków na w/w świadczenie. Dodatek został przyznany 12 osobom na kwotę 13. 770,00 zł.

REFUNDACJA PODATKU VAT

Odbiorcy ciepła w gospodarstwach domowych, którzy wykorzystują jako główne źródło ogrzewania urządzenia grzewcze zasiane paliwami gazowymi mogli ubiegać się o refundację podatku VAT opłacanego od zużytego paliwa gazowego. Refundacja Podatku Vat obowiązywała za okres 01.01.20263 r. do 3112.2023 r.
W 2023 r. skorzystało z wyżej wymienionego zadania 12 osób.
Wydatkowano 9. 072.15 zł.

BILANS POTRZEB ORAZ PLANOWANE DŁUGOFALOWE DZIAŁANIA OŚRODKAW ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zmiany zachodzące we współczesnym świecie, zwłaszcza w obszarze życia społecznego, norm obyczajowych, prawnych i moralnych stawiają administracji publicznej nowe wymagania w zakresie tworzenia struktur i mechanizmów, dzięki którym możliwe będzie sprostanie pojawiającym się problemom społecznym. Dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość rodzi nowe potrzeby indywidualne i społeczne. Zadaniem administracji publicznej jest analiza i ocena zjawisk zachodzących w życiu społecznym, identyfikacja potrzeb oraz projektowanie i rozwijanie usług publicznych będących odpowiedzią na nie.

Współczesna pomoc społeczna musi dążyć do zmiany postaw swoich klientów z biernej na aktywną, musi część swoich wysiłków kierować od pomocy do inicjowania samopomocy.

Zmiany demograficzne oraz starzenie się społeczeństwa stają się jednymi z głównych wyzwań dla systemu pomocy społecznej w Polsce. W obliczu dzisiejszych realiów, gdzie obserwujemy coraz większą liczbę osób starszych w całkowitej populacji, instytucje pomocy społecznej muszą zmierzyć się z nowymi, często skomplikowanymi zadaniami. Zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa nieodłącznie wiąże się z koniecznością dostosowania usług oraz wsparcia, które oferowane są najbardziej wrażliwym grupom społecznym. W rezultacie, system pomocy społecznej stoi przed potrzebą reorganizacji, aby móc efektywnie reagować na te zmieniające się potrzeby. Przykładowo rozwojowi muszą ulec formy wsparcia pozwalające osobom starszym na dłuższe i samodzielne zamieszkiwanie we własnych domach, a także szeroko pojęte usługi opiekuńcze oraz adaptacje przestrzeni miejskiej do potrzeb osób starszych. W związku z dużą migracją młodych osób, starsi ludzie mieszkają samotnie, czują się odrzuceni i osamotnieni, co z kolei rodzi potrzeby wolontarystyczne w zakresie wsparcia w postaci towarzystwa drugiej osoby.

Jednym z ważniejszych priorytetów pomocy społecznej w dalszym ciągu pozostaje pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie, bezrobociu. Pomoc

ta musi pozwalać na wyprowadzenie rodzin z trudnej sytuacji życiowej i zapobieganie ich marginalizacji. Jej podstawowym celem jest udzielanie takiej pomocy, żeby umożliwić osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka, co jest ściśle związane z koniecznością zaspokojenia podstawowych potrzeb. Celem ostatecznym winno być natomiast doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia tych środowisk, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Na przestrzeni lat badacze obserwują wzrost niewydolności funkcji opiekuńczo- wychowawczych, niestety coraz częściej istnieje potrzeba zabezpieczania bytu małoletnich w rodzinach niespokrewnionych. Wiąże się to ze zwiększonym popytem na poradnictwo specjalistyczne świadczone przez Ośrodek, celem wzmocnienia potencjału i kompetencji rodziców z problemami wychowawczymi. Kolejnym istotnym czynnikiem jest wzrost liczby osób, które nie potrafią odnaleźć się w dzisiejszym świecie, co rodzi depresję a nawet samobójstwa. Rola pracownika socjalnego ewoluuje w zaskakującym tempie, w poprzednich latach polegała głównie na przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych a co za tym idzie przyznawaniu środków materialnych. Obecnie pracownik socjalny z uwagi na szczególny rodzaj wykonywanej pracy, która jest jednocześnie służbą drugiemu człowiekowi, powinien być wysokiej klasy specjalistą, profesjonalistą od pomagania innym, co wiąże się z dużą odpowiedzialnością oraz obciążeniem psychicznym.

W obszarze rozwoju usług i zakresu działania Ośrodka w 2024 r. zaplanowane są inicjatywy mające na celu zapobieganie dziedziczeniu ubóstwa oraz niezaradności życiowej. Na chwilę obecną takie założenia realizujemy przy wsparciu finansowym Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach, jednakże trwają prace nad pozyskaniem środków z zewnątrz. Następnym aspektem, który wymaga zamian jest uspołecznienie i otwarcie się na 2 człowieka osób, które mieszkają w obszarze skoncentrowania mieszkań socjalnych. Zaplanowane działania realizowane będą poprzez tzw. pracę podwórkową mającą na celu zachęcenie ludzi młodych zwłaszcza posiadających potomstwo do wyjścia na piknik tematyczny, spędzenie aktywnego i wartościowego czasu z własnymi dziećmi, sąsiadami czy osobami które mogą ich zainspirować do zmian swojej sytuacji życiowej. Aby powyższe zadania przynosiły bardziej wymierne efekty będą organizowane w małych grupach sąsiedzkich w formie pikników i pogadanek.

Bardzo istotną kwestią jest szkolenie i kształcenie pracowników socjalnych. Należy poszukiwać takich dyscyplin, które umożliwiłyby im doskonalenie zawodowe, rozwijanie wiedzy interdyscyplinarnej, która pomoże spojrzeć na dany problem w aspekcie wielopłaszczyznowym. Zaplanowane działania polegają na pozyskaniu środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na pakiet wyselekcjonowanych tematycznie szkoleń adekwatnych do specyfiki pracy socjalnej na terenie miasta Pionki. W dzisiejszym świecie zmieniającym się pod względem wyznawanych wartości, uzależnień behawioralnych, oraz tendencji wzrostowej chorób o podłożu zaburzeń psychicznych, niezbędne jest stałe podnoszenie kwalifikacji oraz kultury pracy aby Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pracę na jak najwyższym poziomie oraz z wysokimi wskaźnikami osiągnięcia założonych celów.